

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา โชคเหริญสุขชัย : จิตลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในการเลือกรับรู้
และตีความละครโทรทัศน์ ของเยาวชนไทย: การสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน การประเมินและการพัฒนา
(Fundamentals of Psychological Traits of Television Drama Perception or Interpretation
for Thai Adolescents: Conceptualization, Evaluation and Development) อาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทนต์ ศรีไธย์ 406 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาและค้นหาจิตลักษณะพื้นฐานที่จำเป็น
สำหรับการเลือกรับรู้หรือตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชนไทย 2. เพื่อสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน
เกี่ยวกับจิตลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเลือกรับรู้หรือตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชน
ไทย 3. เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดจิตลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเลือกรับรู้หรือ
ตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชนไทย 4. เพื่อวัดและประเมินระดับของจิตลักษณะพื้นฐานที่จำเป็น
สำหรับการเลือกรับรู้หรือตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชนไทย และ 5. เพื่อทดสอบและพัฒนา
โมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการเลือกรับรู้หรือตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชน
ไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเยาวชนชายหญิงที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย ภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,808 คน โดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูล
ด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสารตำรางานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยและวิธีการสำรวจ ผลการวิจัย
พบว่า

1. จิตลักษณะและมโนทัศน์พื้นฐานของจิตลักษณะในการเลือกรับรู้หรือตีความละคร
โทรทัศน์คือ

1.1 ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หมายถึง การรับรู้ตนเองของเยาวชน โดยการประเมิน
ตนเองในภาพรวมด้วยการเปรียบเทียบกับคนอื่น เยาวชนที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่ใน
ระดับต่ำ จะเห็นด้วยกับสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศตามที่ละคร
โทรทัศน์นำเสนอ

1.2 ความวิตกกังวล เป็นภาวะทางจิตใจ อันเกิดจากการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่
จะมากุศลหรืออันตรายที่เกิดขึ้น เยาวชนที่มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง จะเห็น
ด้วยกับสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศตามที่ละครโทรทัศน์นำเสนอ

1.3 ทศนคติ คือความคิดเห็นของเยาวชนต่อละครโทรทัศน์ในทางที่ดีหรือไม่ดี ส่งผลให้
เยาวชนมีการยอมรับหรือไม่ยอมรับและมีความพร้อมที่จะปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ละคร
โทรทัศน์นำเสนอ เยาวชนที่มีทศนคติต่อละครโทรทัศน์ระดับสูง จะเห็นด้วยกับสถานการณ์เกี่ยวกับ
พฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศละครโทรทัศน์นำเสนอ

1.4 ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อและการคาดหวังของเยาวชนว่า ผลดี และ ผลเสียที่เกิดขึ้นนั้น มีตนเองเป็นสาเหตุมากกว่าที่จะเป็นเพราะคนอื่น โชคเคราะห์ ความบังเอิญ เยาวชนที่มีระดับความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ จะเห็นด้วยกับสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม ก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศตามที่ละครโทรทัศน์นำเสนอ

1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตและความสามารถควบคุมตนเอง คือ ลักษณะของบุคคลที่มองเห็น ประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคตและเลือกที่จะกระทำพฤติกรรมที่แสดงถึงการอดได้รอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการได้ เยาวชนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนในระดับต่ำ จะเห็นด้วยกับสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมทาง เพศตามที่ละครโทรทัศน์นำเสนอ

2. แบบวัดจิตลักษณะประกอบด้วย 8 ตอน โดยแต่ละตอนมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .8331 - .8487

3. เยาวชนไทยมีค่าเฉลี่ยของจิตลักษณะอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน คือมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และทัศนคติเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ และมีจิตลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เชื่ออำนาจในตน และความวิตกกังวล

4. ผลการทดสอบและพัฒนาโมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการเลือกรับรู้ หรือตีความละครโทรทัศน์ของเยาวชนไทย พบว่าเยาวชนที่มีการเลือกรับรู้หรือตีความพฤติกรรม ก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศตามที่ละครโทรทัศน์นำเสนอ จะมีจิตลักษณะในระดับต่ำโดย สามารถทำนายการเลือกรับรู้หรือตีความพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศได้ร้อยละ 15 อย่างมีที่ระดับนัยสำคัญ.05 ซึ่งสรุปได้ว่า เยาวชนที่เลือกรับรู้หรือตีความพฤติกรรมก้าวร้าวและ พฤติกรรมทางเพศตามที่ละครโทรทัศน์นำเสนอ ส่วนใหญ่มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูง มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตนและมีทัศนคติต่อ ละครโทรทัศน์ในระดับต่ำ โดยองค์ประกอบด้านทัศนคติต่อละครโทรทัศน์ในระดับต่ำนั้น พบว่า มี องค์ประกอบด้านความตระหนักถึงผลดีผลเสียของละครโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำ แต่มีความรู้สึก พอใจละครโทรทัศน์และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ละครโทรทัศน์นำเสนอในระดับสูง

Assistant Prof. Kanchana Chokriensukchai (PhD) "Fundamentals of Psychological Traits of Television Drama Perception or Interpretation for Thai Adolescents: Conceptualization, Evaluation and Development". Associate Prof. Sutthanu Srisai (PhD) 406 pp.

The purposes of this research were 1. To find out about fundamental traits of television drama perception or interpretation for Thai adolescents. 2. To construct conceptualization of fundamental traits of television drama perception or interpretation for Thai adolescents. 3. To construct characteristic scale to measure fundamental traits of television drama perception or interpretation for Thai adolescents. 4. To measure the fundamental traits of television drama perception or interpretation for Thai adolescents and 5. To examine and develop the causal model of television drama perception or interpretation for Thai adolescents.

The sample group was the Thai adolescents who were studying during second semester in academic year of 2549. The sampling total of 1,808 was selected by using multistage sampling technique. Literature review, research analysis and survey method were used to collect data. The major findings were as follows:

1. The fundamental traits of television drama selective perception or interpretation for Thai adolescents. Conceptualization of the fundamental traits was:

1.1 Self-Esteem signified as self-measurement of Thai adolescent by comparing with others. Thai adolescents who had low level in self esteem could select perception or interpret aggressive and sex behavior follow which shown in television drama.

1.2 Anxiety could be seen in the way of stress, panic, worry or fear to some situation in everyday life. Thai adolescents who had middle to height level of anxiety could select perception or interpret aggressive and sex behavior which shown in television drama.

1.3 Attitude was felling and opinion of Thai adolescents about Thai television drama in positive or negative and willing to follow whatever been shown in Thai television drama. Thai adolescents who had positive attitude about Thai television drama could select perception or interpret aggressive and sex behavior which shown in television drama.

1.4 Internal locus of reinforcement referred to an individual's generalized expectations concerning where control over subsequent events resides. Thai adolescent who had low internal locus of reinforcement could select perception or interpret aggressive and sex behavior which shown in television drama.

1.5 Future orientation and self control correlated with selecting good things. Thai adolescent who had low future orientation and self control could select perception or interpret aggressive and sex behavior which shown in television drama.

2. The characteristic scale of psychological traits was constructed with 8 parts and reliability was .8331-.8487.

3. The psychological traits of Thai adolescents were height in future orientation and attitude of television drama. The others, self-esteem, anxiety and belief internal locus of reinforcement were in middle level.

4. The examination and development of causal model of television drama selective perception or interpretation for Thai adolescents had found that the Thai adolescents who select perception or interpret aggressive and sex behavior which shown in television drama had low level in psychological traits with 15% of explain variance of selecting or interpretation of aggressive and sex behavior and statistically significant values at the .05 level weight. In conclusion, Thai adolescents, who selected perception or interpreted aggressive and sex behavior from television drama, had height level in anxiety and low level in self esteem, future orientation, belief internal locus of reinforcement and attitude of television drama. However, attitude of television drama were low in cognitive component and height emotion and action component.